

НАЦИОНАЛЕН ФОНД
КУЛТУРА

**ИНДИКАТИВНА ПРОГРАМА ЗА 2026 Г. НА НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД
„КУЛТУРА“**

ОБЩ БЮДЖЕТ : _____* ЕВРО.

** Окончателният бюджет ще бъде определен след приемане на държавния бюджет за съответната година.*

ПРЕАМБЮЛ

Националният фонд „Култура“ (НФК) е българска организация на бюджетна издръжка към министъра на културата, която подкрепя и участва в осъществяването на националната политика в областта на културата и изкуствата. Мисията на Националния фонд „Култура“ е да подпомага създаването, опазването, разпространението и развитието на българската култура и нейните дейтели на местно, регионално, национално и международно ниво.

Националният фонд „Култура“ е създаден със Закона за закрила и развитие на културата и започва своята дейност през 2000 г. С визията си за достъпна, вдъхновяваща и приобщаваща култура Фондът има стратегическа роля в превръщането на културата в неразделна част от живота на хората, както в големите градове, така и в малките населени места.

Като второстепенен разпоредител на бюджетни средства към Министерството на културата, Националният фонд „Култура“ изпълнява своята дейност с отговорност и ангажираност към общосподелените обществени ценности.

Програмната политика на Фонда е гъвкава и отразява промените, предизвикателствата и потребностите на сектора. Индикативната програма се развива и допълва с нови процедури за безвъзмездно финансиране. Бенефициентите посрещат тази подкрепа със съзнанието, че културата е национално богатство, достъпно за всички хора.

През 2026 година Националният фонд „Култура“ запазва широкия обхват на тематичните области и продължава подкрепата си за проекти, насочени към създаване, разпространение и осигуряване на достъп на разнообразни публики до качествени културни продукти; насърчаване на междусекторните партньорства, международното сътрудничество и прилагането на съвременни културни практики. Целта е устойчивото развитие на културната среда в България и активното участие на българските творци в европейския и световен културен диалог и обмен.

Основните цели на програмите са:

- Подкрепа за създаване и разпространение на културни продукти - чрез програми за големи и малки проекти, с акцент върху привличане на нови публики, децентрализация на културния живот, осигуряване на достъп до култура в периферни райони и удължаване на живота на създадените произведения.
- Насърчаване на международния обмен и продължаващото развитие на творците - чрез финансова подкрепа за мобилност на артисти и културни организации, участие във форуми и изграждане на устойчиви международни партньорства.
- Подпомагане на дебютиращи артисти - чрез целенасочена подкрепа за първи творчески проекти и възможности за утвърждаване в професионалната сфера и на професионалната сцена.
- Развитие на критичната чувствителност и критичната мисъл в културния сектор - чрез подкрепа за създаване и разпространение на професионално критическо

съдържание.

- Международно позициониране и популяризиране на българската литература - чрез превод/адаптация на художествени произведения от български автори на чужди езици.
- Опазване, социализиране и интегриране на културното наследство в съвременната обществена среда – чрез подкрепа, насочена към носителите и пазителите на традициите, активното включване на местните общности, въвеждане на иновации и създаване на нови културни ценности, базирани на наследството.
- Подкрепа за любителското изкуство – като инструмент за приобщаване, социална свързаност и предаване на културни ценности между поколенията.
- Развитие на цирковото изкуство – чрез насърчаването на иновативни подходи в управлението и продукцията, обучение и разширяване на публиката.
- Съфинансиране на проекти по програма „Творческа Европа“ – с цел насърчаване на участието на български културни организации в европейските културни процеси и повишаване на тяхната международна конкурентоспособност.

През 2026 година Националният фонд „Култура“ надгражда приоритетите си и въздействието на програмната си рамка чрез включване на три допълнителни програми, които отразяват важни съвременни културни тенденции:

- Програмата „Дигитални изкуства“ отговаря на необходимостта от подкрепа на артистични практики в дигитална среда - нововъзникващи, иновативни и технологично базирани форми на изкуство;
- Програмата „Намеса в обществена среда“ насърчава реализирането на артистични идеи, които ангажират широк кръг от публики и участници, демократизират достъпа до културни продукти и оживяват обществените пространства като сцена за независимия културен сектор.
- Програмата „Образование и развитие в областта на изкуствата и културата“ отговаря на необходимостта от подобряване на културната компетентност на обществото и на професионалната подготовка на специалистите в различните сектори с оглед постигането на устойчиво развитие на културата в страната.

През 2026 година зачитането на основното човешко право за достъп до култура, работата с общности и групи в неравностойно положение и адресирането на социални проблеми и каузи ще бъдат включени като хоризонтален приоритет в програмите на Фонда.

Основните принципи в дейността на Националния фонд „Култура“ остават прозрачността и конкурсното начало. В програмите на Фонда право на равнопоставено участие имат индивидуални творци на свободна практика, независими културни организации, частни, общински и държавни организации в областта на културата и изкуствата. Предоставянето на публични средства води до създаване на нови културни продукти, разнообразяване на предлагането и ангажиране на широк кръг от артисти, участници и публики.

СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ – ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Създаване и разпространение – големи проекти“ 2026 е насочена към подкрепа на проекти за създаване и разпространение на културни продукти, развитие на нови публики, децентрализация на културния живот, осигуряване на достъп до култура в периферни райони и удължаване на живота на създаденото културно съдържание.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 27% от общия бюджет за програмите.
- **Направления:**
 - Визуални изкуства
 - Екранни изкуства
 - Литература
 - Музика
 - Танц и перформанс
 - Театър
- **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища.
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 15 000 евро.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 30 000 евро.
- **Процент на съфинансиране** – кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
- **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
- **График за обявяване на конкурса** – Кандидатстване: 09.07 - 15.09.2026 г.
- **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

СЪЗДАВАНЕ И/ИЛИ РАЗПРОСТРАНЕНИЕ – МАЛКИ ПРОЕКТИ

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Създаване и/или разпространение – малки проекти“ 2026 е насочена към подкрепа на проекти за създаване и/или разпространение на културни продукти, развитие на нови публики, децентрализация на културния живот, осигуряване на достъп до култура в периферни райони и удължаване на живота на културните продукти.
 - **Общ размер на предвидените финансови средства** – 17% от общия бюджет за програмите.
 - **Направления:**
 - Визуални изкуства
 - Екранни изкуства
 - Литература
 - Музика
 - Танц и перформанс
 - Театър
 - **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
 - Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ*.
- * Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
 - **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 15 000 евро.
 - **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
 - **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност.**
 - **График за обявяване на конкурса – Кандидатстване: 10.06 - 11.08.2026 г.**
 - **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.
-

ДИГИТАЛНИ ИЗКУСТВА

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Дигитални изкуства“ 2026 е насочена към подкрепа на творчески продукти в дигитална среда, включително:
 - дигитално видео и анимация;
 - 3D мапинг,
 - интерактивен пърформанс и инсталации;
 - нет арт;
 - визуално кодиране, саунд арт;
 - хибридни форми, включващи виртуална/добавена реалност, генеративно изкуство и други съвременни дигитални практики.
 - **Общ размер на предвидените финансови средства** – 4% от общия бюджет за програмите.
 - **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
 - Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ*.
 - * Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.
 - **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
 - **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 25 000 евро.
 - **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
 - **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност.**
 - **График за обявяване на конкурса – Кандидатстване: 09.06 - 09.09.2026 г.**
 - **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.
-

НАМЕСА В ОБЩЕСТВЕНА СРЕДА

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Намеса в обществена среда“ 2026 е насочена към реализиране на културни проекти от професионални артисти, които оказват въздействие върху обществената среда. Тя подкрепя инициативи, които използват открити обществени пространства като платформи за културна интервенция, социална ангажираност и интеграция на различни обществени групи в културния живот. Проектите следва да допринасят за разпознаваемостта и утвърждаването на конкретни пространства чрез културни практики, като по този начин засилват връзката между средата, общността и културното съдържание.
 - **Общ размер на предвидените финансови средства** – 4% от общия бюджет за програмите.
 - **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
 - Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ*.
- * Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
 - **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 25 000 евро.
 - **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
 - **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност.**
 - **График за обявяване на конкурса – Кандидатстване: 09.06 - 03.09.2026 г.**
 - **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.
-

МОБИЛНОСТ

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Мобилност“ 2026 е насочена към предоставяне на финансова подкрепа на български културни организации, индивидуални артисти и творчески групи за участие в международни културни и образователни форуми в България и в чужбина, с цел надграждащо развитие и създаване на международни контакти и партньорства.
 - **Общ размер на предвидените финансови средства** – 6% от общия бюджет за програмите.
 - **Направления:**
 - Визуални изкуства
 - Екранни изкуства
 - Литература
 - Музика
 - Танц и перформанс
 - Театър
 - **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
 - Физически лица с българско гражданство или с право на пребиваване в България.
 - **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
 - **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект:**
 - За проекти с един участник – 1 500 евро;
 - За проекти с двама до шестима участници -5 000 евро;
 - За проекти със седем и повече участници -10 000 евро.
 - **Процент на съфинансиране** – неприложимо.
 - **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
 - **График за обявяване на конкурса:**
 - Първа сесия – кандидатстване: 01.06 - 25.06.2026 г. за проекти с обхват от 03.08 до 31.12.2026 г.
 - Втора сесия – кандидатстване: 01.10 - 27.10.2026 г. за проекти с обхват от 01.01 до 31.05.2027 г.
 - **Приложим режим на помощ** – Неприложимо.
-

ДЕБЮТИ

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Дебюти“ 2026 е насочена към подкрепа на дебютни изяви на артисти, започващи своя професионален творчески път. Програмата включва образователен модул.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 8% от общия бюджет за програми
- **Направления:**
 - Визуални изкуства
 - Екранни изкуства
 - Литература
 - Музика
 - Танц и перформанс
 - Театър
- **Допустими кандидати:**
 - Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ*, които: имат навършени 18 години; са студенти във висшите училища по изкуствата и/или са дипломирани артисти на възраст до 35 години, реализират до втори включително самостоятелен професионален неучебен опит;
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК, които подпомагат и представляват дебютанти в реализацията и разпространението на дебютните им проекти**;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища, които подпомагат и представляват дебютанти в реализацията и разпространението на дебютните им проекти**.

* Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.

**предоставя се сключен договор с дебютанта/ите

- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
 - **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 13 000 евро.
 - **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
 - **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
 - **График за обявяване на конкурса - Кандидатстване: 03.06 - 30.07.2026 г.**
 - **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.
-

КРИТИКА

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Критика“ 2026 е насочена към създаването на устойчива среда за развитие и популяризиране на професионалната критика и критическото мислене в сектор културата чрез подпомагане на създаването и разпространението на качествено критическо съдържание.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 2% от общия бюджет за програми
- **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
 - Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ*.
- * Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 10 000 евро.
- **Процент на съфинансиране** – неприложимо
- **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
- **График за обявяване на конкурса - Кандидатстване: 04.06 - 29.07.2026 г.**
- **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

ПРЕВОД/АДАПТАЦИЯ

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Превод/Адаптация“ 2026 е насочена към позициониране на българската литература на международната сцена чрез издаване, разпространение и популяризиране на литературни преводи и адаптации на български художествени произведения от различни жанрове на всички езици.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 3% от общия бюджет за програми
- **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 15 000 евро.
- **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
- **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
- **График за обявяване на конкурса - Кандидатстване: 03.06 - 31.07.2026 г.**
- **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Културно наследство“ 2026 е насочена към съхраняването, представянето и интеграцията на материалното и нематериалното културно наследство в съвременния контекст, включително към професионалното развитие в областта на културното наследство.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 8% от общия бюджет за програми
- **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 25 000 евро.
- **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
- **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
- **График за обявяване на конкурса – Кандидатстване: 01.09 - 13.10.2026 г.**
- **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

ЛЮБИТЕЛСКО ИЗКУСТВО

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Любителско изкуство“ 2026 е насочена към развитие и популяризиране на любителското изкуство, насърчаване на приобщаването чрез занимания с изкуство и изграждане на връзки между традиционните културни ценности и съвременното художествено изразяване.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 10% от общия бюджет за програми
- **Направления:**
 - Визуални изкуства
 - Екранни изкуства
 - Литература
 - Музика
 - Танц и перформанс
 - Театър
- **Допустими кандидати:**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 13 000 евро.
- **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
- **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
- **График за обявяване на конкурса** – Кандидатстване: 14.07 - 16.09.2026 г.
- **Приложим режим на помощ** – Неприложимо.

ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВОТА И КУЛТУРАТА

- **Тематична област на културата** - Програма „Образование и развитие в областта на изкуствата и културата“ финансира проекти, които формират културна компетентност в обществото, професионално образование в училищата по изкуствата и културата (чл. 13 от ЗЗРК), висшите училища по изкуства и университетите, както и проекти, които изграждат капацитет и осигуряват професионално развитие на специалисти от различни културни сектори в следните направления:
 - Визуални изкуства
 - Екранни изкуства
 - Литература
 - Музика
 - Танц и пърформанс
 - Театър
 - Културно наследство

Програмата е изградена от три компонента като всеки от тях взаимно се допълва с останалите при изграждането на капацитет и система за качествено образование и развитие в областта на изкуствата и културата.

1. Компонент „Културна компетентност“

Компонентът „Културна компетентност“ има за цел да формира културна осведоменост и осъзнатост като активно се „практикува“ творческа изява през целия живот, започвайки от любителско творчество и стигайки до професионална артистична дейност. Проектите трябва да подпомагат формирането на театрална, музикална, танцова, визуална, филмова и читателска култура, както и на културна памет в обществото като предпоставка както за култивирано потребление, така и за последваща професионална реализация в областта на изкуствата и културата. Това е част от социалната ангажираност на изкуствата и културата. Проектите трябва да се реализират при спазване на принципите на културната политика, съгласно чл. 32 от ЗЗРК, като създават условия за „откриване, подпомагане и обучение на млади таланти в областта на културата“ (чл. 2, т. 8 от ЗЗРК), както и възможности всеки да развива своята култура и да се ползва от националните и общочовешките културни ценности (чл. 54. ал. 1 от КРБ) .

2. Компонент „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“

Основната цел на компонента „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“ е формирането на професионална компетентност чрез предлагането и одобряването на проекти за формално и неформално обучение. Те трябва да осигурят приемственост, развитие и усъвършенстване на образованието в областта на изкуствата и културата като принцип на културната политика (чл. 2, т. 10 от ЗЗРК) във връзка с отговорността на Министерство на културата по отношение на осигуряване на условия за професионална подготовка и обучение на творци и специалисти в областта на културата и ръководството на средните училища по изкуство и култура (чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗЗРК). Проектите трябва да са относими към нови и актуални проблеми, практики и технологии, свързани с професионалната подготовка на творците и специалистите, без да повтарят обучението и учебните планове на училищата по изкуствата и културата (чл. 13 от ЗЗРК), както и на висшите училища по изкуствата и университетите. Обхватът на компонента е максимално разширен, започвайки от гимназиалния етап на училищното образование, за да се осигури достатъчен времеви ресурс за формиране на качествени млади специалисти в областта на изкуствата и културата. Това е част от отговорността на обществото към културното развитие.

3. Компонент „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“

Компонентът „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“ е отговор на необходимостта от непрекъснато усъвършенстване на професионалната компетентност на творците и специалистите в областта на изкуствата и културата, които вече работят в културни организации. Той е част от отговорността на Министерство на културата по отношение на осигуряване на условия за професионална подготовка и обучение на творци и специалисти в областта на културата и ръководството на средните училища по изкуство и култура (чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗЗРК). Неговата цел е да осигури професионално развитие на творците и специалистите в областта на изкуствата и културата чрез предлагането и одобряването на проекти за формално и неформално обучение, които отчитат новите реалности и съвременните предизвикателства. В своята съвкупност проектите трябва да гарантират качествено осъществяване на основните дейности в различните сектори, както и устойчиво развитие на системата на културата.

- **Общ размер на предвидените финансови средства** - 3% от общия бюджет за програми на НФК.
 - **Допустими кандидати;**
 - Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;
 - Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;
 - Висши училища по изкуства и университети, творчески съюзи по чл. 10, ал.3 от ЗЗРК;
 - Училища по изкуствата и културата по чл. 13 от ЗЗРК; За кандидати, навършили 18 години;
 - Организации, учредени по Закона за народните читалища;
 - Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, в частта на компонент „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“, регистрирани в регистър БУЛСТАТ*.
- * Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.
- **Минимален размер на финансовата помощ** – без ограничение за минимален размер.
 - **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 12 000 евро.
 - **Процент на съфинансиране – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:**
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
 - **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
 - **График за обявяване на конкурса – Кандидатстване: 01.09 - 14.10.2026 г.**
 - **Приложим режим на помощ** – Неприложимо

ЦИРК

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програма „Цирк“ 2026 се фокусира върху развитието на потенциала на организациите, ангажирани в областта на цирковото изкуство – въвеждане на нови подходи и решения в творческия процес, привличане на нови участници, развитие на умения за управление и предлагане на цирковата продукция, надграждане на качеството на регулярната програма на българските циркове и продуциране на нова.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 3% от общия бюджет за програми
- **Допустими кандидати:**
 - Български частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;
 - Организации, регистрирани по Закона за народните читалища.
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – 25 000 евро.
- **Процент на съфинансиране** – при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 10 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация:
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, то трябва да не надвишава 50% от общия размер на съфинансирането.
 - При осигурено съфинансиране от други публични донори/програми, кандидатът трябва да декларира за кои разходи и дейности са осигурените средства.
- **Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност**
- **График за обявяване на конкурса – Кандидатстване: 02.06 - 28.07.2026 г.**
- **Приложим режим на държавна помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

ЦЕЛЕВА ПОДКРЕПА „ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА“

- **Тематична област на културата/Обхват на програмата** – Програмата предоставя финансова подкрепа на проекти, одобрени за финансиране по Програма „Творческа Европа“ на ЕК, подпрограма „Култура“, направление „Европейско сътрудничество“. Целта е да се подкрепят български културни организации, които реализират проекти за международно сътрудничество в областта на културата и изкуствата. Националното съфинансиране цели да насърчи българските организации да се включват в международни проекти и успешно да надградят своя капацитет чрез участие в европейските културни процеси.
- **Общ размер на предвидените финансови средства** – 5% от общия бюджет за програми
- **Допустими кандидати:**
 - Български културни организации (юридически лица) със седалище в Република България, които имат качеството на проектен КООРДИНАТОР или проектен ПАРТНЬОР, в рамките на проект, спечелил конкурс по Програма „Творческа Европа“ на ЕС, подпрограма „Култура“, направление „Европейско сътрудничество“, и имат подписан договор с Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (EACEA).
- **Минимален размер на финансовата помощ за конкретен проект** – без ограничение за минимален размер.
- **Максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект и процент на съфинансиране**
 - Не е определена максимална сума за финансиране на проект.
 - При проекти с финансиране под 15 000 евро - кандидатът не е задължен да осигурява собствен принос;
 - При проекти с финансиране над 15 000 евро - НФК може да осигури до 80% от бюджета на проекта – за организации, които са проектен ПАРТНЬОР и до 90% от бюджета на проекта – за организации, които са проектен КООРДИНАТОР.
- **График за кандидатстване по програмата: 02.06 - 10.11.2026 г.**
- **Приложим режим на помощ** - По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.